

Roze Rotterdam 2018 - 2022

Input voor de verkiezingsprogramma's
voor de Gemeenteraadsverkiezingen 2018

September 2017

Het in maart 2017 georganiseerde Roze Debat in De Unie leidde tot een goede discussies tussen de aanwezige politieke partijen en de LHBT-community in Rotterdam.

Na afloop kwamen vanuit de aanwezige gemeenteraadsfracties diverse verzoeken om input te leveren over de LHBT-community. Wij, de Rotterdamse "roze" organisaties hebben daarom het initiatief genomen om een gezamenlijk document te maken. Hierbij het resultaat:

Er is al veel bereikt in de Rotterdamse LHBT-community. Door een steeds betere onderlinge samenwerking tussen de organisaties en een goede samenwerking met de Rotterdamse politiek hebben we afgelopen jaren stappen gezet. Maar nog altijd blijkt dat de problemen groot zijn. De acceptatie voor LHBT-ers is nog altijd ondermaats en op straat komt agressie tegen de doelgroep helaas nog maar al te vaak voor.

In dit document hebben we getracht de positieve punten, de knelpunten en speerpunten voor de komende jaren mbt de LHBT-community samen te vatten in de vijf thema's wonen, werken, leren, leven en zorg. Wat we vanuit de community aan de politiek vragen is aandacht, beleid en in sommige gevallen een beetje budget.

Samengevat:

1. Blijvende aandacht voor voorlichting in het onderwijs, maar ook in de sport en in de zorg.
2. Blijvende aandacht voor bekendmaking bij het bredere publiek over het bestaan van LHBT in de stad, Rotterdam Pride draagt daar aan bij.
3. Passend toewijzingsbeleid voor woningen bij specifieke doelgroepen, zoals LHBT vluchtelingen en transgenders
4. Beleid van de Gemeente samen met politie en justitie om homofobie tegen te gaan.
5. Beleid van de Gemeente als aantrekkelijke stad om te verblijven en te recreëren met passend vergunningenbeleid.
6. Financiële steun aan LHBT organisaties en het stimuleren van de samenwerking, die onder andere tot uiting komt in de website gayrotterdam.nl
7. Het mogelijk maken van een pride XL in 2018 in combinatie met het sporttoernooi en jubileum van Ketelbinkie
8. Laagdrempelige toegang tot advies en zorg bij LHBT-specifieke psychische klachten.

Uitwerking op deelgebied:

1. LEREN

In december 2012 heeft het Ministerie van OC&W basisscholen, middelbare scholen en speciaal onderwijs verplicht om seksuele diversiteit te behandelen. Leerlingen worden tijdens de lessen seksuele diversiteit geleerd respectvol om te gaan met seksualiteit en diversiteit in onze samenleving. Door scholen te verplichten dit in hun curriculum op te nemen, krijgen alle leerlingen in Rotterdam voorlichting over seksuele diversiteit. Hoewel dit (nog) niet verplicht is, wordt genderidentiteit eveneens door de voorlichters op school behandeld.

In de praktijk blijkt het echter zeer lastig om schoolleiding en –bestuur te benaderen voor het geven van de lessen seksuele diversiteit. Soms wordt als reden gegeven dat men de noodzaak van dergelijke lessen niet inziet. "GGD Rotterdam-Rijnmond publiceerde in 2016 cijfers waaruit blijkt dat 68 procent van de Rotterdamse jongeren open staat voor een vriendschap met een homoseksuele leeftijdgenoot. Dat is fors minder dan het gemiddelde bij jongeren in de regio Rijnmond: 78 procent."

De behaalde successen

De afgelopen jaren heeft COC Rotterdam samen met haar samenwerkingspartner RADAR voorlichting gegeven. Hierbij hebben zij voornamelijk op middelbare scholen het voorlichtingsprogramma uitgerold. Het afgelopen jaar is daar ook de basisschool bijgekomen. Deze voorlichtingen zorgen ervoor dat een deel van de Rotterdamse jeugd inmiddels kennis heeft gemaakt met seksuele diversiteit.

We zijn er dan ook trots op dat er in de afgelopen jaren:

- 150 lessen voorlichtingen op middelbare scholen zijn gegeven;
- er een programma voorlichting voor basisscholen geschreven is;
- Genderbreadkit ontwikkeld is (Rainbow City);
- er een nieuw project op mbo's gemaakt is, waarin seksuele en gender diversiteit bespreekbaar gemaakt wordt 'Wie in Rotterdam studeert, wordt diversiteitsbestendig' (RotterdamV & Theater AanZ);

Knelpunten

Helaas zijn er ook nog zaken die niet voorspoedig verlopen. Wij verzoeken de Rotterdamse politiek om deze punten in hun verkiezingsprogramma op te nemen, zodat wij met zijn allen Rotterdam fijner en leefbaarder kunnen maken. Er is dan ook behoefte aan:

- Verplichte voorlichting voor alle opleidingen in Rotterdam (ook mbo en hbo) en Ondersteuning om meer scholen te bereiken in de gemeente Rotterdam.
- Goed en passend materiaal ook voor minderheden. Door materiaal te ontwikkelen dat beter aansluit bij hun belevingswereld is de kans op acceptatie groter.
- Dwingende maatregelen wanneer scholen verzaken om seksuele diversiteit op een adequate manier aan te bieden aan hun leerlingen.

Speerpunten

De speerpunten geformuleerd door de gezamenlijke partners zijn:

- Niet alleen aandacht voor leerlingen en studenten, maar ook voor docenten;
- basisscholen een actievere rol laten aannemen in het vormingsproces van seksuele diversiteit;
- basispakket gedragen door alle partijen;
- verplichte voorlichting bij alle Rotterdamse scholen ook het mbo en hbo in Rotterdam;
- het lesmateriaal dat de school zelf gebruikt moet ook positieve boodschap uitdragen over seksuele en genderdiversiteit.

2. WONEN

Rotterdam is een grote en in vele opzichten diverse stad. Dit maakt het een aantrekkelijke plek om te –komen- wonen voor LHBT-ers: het heeft een belofte in zich van jezelf kunnen zijn, gewoon omdat we hier wel wat gewend zijn en respect hebben voor elkaar en elkaars verschillen.

Voor de meeste LHBT-ers is Rotterdam dan ook daadwerkelijk een fijne stad om te wonen, toch komt de stadse belofte niet altijd uit, voor enkele groepen is dit in versterkte mate het geval.

Knelpunten

- Transgenders ervaren vaak negatieve reacties in hun leefomgeving en dagelijkse leven. In de afgelopen jaren heeft het college geen duidelijke aanpak noch doelstellingen voor deze groep geformuleerd. Het bestrijden van eenzaamheid zou daarin een van de thema's moeten zijn: twee derde van de transgenders die deelnamen aan het onderzoek Worden wie je bent (Keuzenkamp, 2012) is eenzaam te noemen. Een kwart is zelfs sterk eenzaam. ...Eenzaamheid speelt sterker onder transgenders die hun transitie nog niet voltooid geen partner hebben, een slechtere partnerrelatie en een klein sociaal netwerk hebben. Maar ook andere factoren spelen een rol, zoals het gebrek aan acceptatie (Keuzenkamp, 2012)."
- LHBT-vluchtelingen hebben het vaak bijzonder moeilijk, omdat zij ook in hun directe omgeving te maken hebben met discriminatie en in sommige gevallen ook met eergegrelateerd geweld. In 2016 is de opvang voor deze doelgroep op heel bescheiden wijze succesvol ingevuld, maar structureel ontbreken de middelen om de opvang voor deze groep vluchtelingen goed te regelen.

Speerpunten

- Transgenders Faciliteer de vorming van een netwerk zijn waarin zowel transgenders als gemeentelijke instanties en publiek/maatschappelijke organisaties participeren om problemen in de woon en leefomgeving aan te pakken.
- Sluit convenant met woningbouwverenigingen over actie bij dreiging en onveilige situaties voor LHBT-ers in het algemeen.
- LHBT-vluchtelingen Meer opvanglocaties voor LHBT-vluchtelingen en LHBT-ers die risico lopen op eerwraak gerelateerd geweld.

3. WERKEN

Een veilig werkklimaat voor LHBT heeft voor een bedrijf of organisatie een positief effect, De productiviteit is beter en er zijn minder ziekmeldingen. Nederlanders tolereren over het algemeen wel mensen met een andere seksuele voorkeur, maar hebben er vaak toch moeite mee als die andere voorkeur specifiek en zichtbaar is. In Rotterdam zijn er verschillende initiatieven om discriminatie op de arbeidsmarkt tegen te gaan en inclusie te bevorderen, bijvoorbeeld Gendertalent Rotterdam en O10 inclusief.

Knelpunten

- Mede daarom hebben LHBT-werknemers dikwijls het gevoel dat ze niet helemaal zichzelf kunnen zijn. Uit onderzoek van het Sociaal Cultureel Planbureau (2016) blijkt dat LHBT-werknemers veel vaker een burn-out krijgen: onder homoseksuele en lesbische medewerkers is dat 21 procent en onder biseksuele medewerkers zelfs 22 procent, wat substantieel hoger is dan onder heteroseksuele medewerkers (12%).
- Uit het Stadsbeeld (IDEM 2016) blijkt dat transpersonen problemen ervaren tijdens de sollicitatie en op de werkvloer. Van de transgenders is 21% van hen arbeidsongeschikt of werkloos.

Speerpunten

- Een krachtige stellingname van de gemeente naar bedrijven waar LHBT'ers worden gediscrimineerd.
- Stimuleren van inclusie van LHBT'ers bij de Rotterdamse werkgevers en het realiseren van veilige werkplekken, te beginnen bij de gemeente en door de gemeente gesubsidieerde werkgevers.
- Specifieke aandacht (doelgroepenbeleid) voor de groep Rotterdamse transgenders om hen naar werk te begeleiden.

4. LEVEN

Onder Leven in de stad verstaan wij alles wat met vrije tijd te maken heeft, Sport, Recreatie, Uitgaan, maar ook op straat zichtbaar kunnen zijn. Als toeristische bestemming is Rotterdam populair. De stad zit nationaal en internationaal in de lift, en ook de LHBT-scene profiteert daarvan.

Successen

Rotterdam Pride wordt dit jaar voor de vierde keer georganiseerd en wordt ieder jaar een beetje groter. Met de oprichting van het portal www.gayrotterdam.nl is er een basis gelegd voor een digitale community voor zowel bezoekers als Rotterdammers met informatie over alles wat er op LHTB-gebied te doen is in Rotterdam.

Rotterdam heeft één van de grootste en oudste LHBTI sportverenigingen in Nederland: Ketelbinkie en daar zijn we trots op. Ketelbinkie biedt een breed scala aan sporten aan waar door vele leden gebruik van wordt gemaakt.

Knelpunten

- Horeca Er zijn meerdere Gay en Lesbische horecagelegenheden, maar het aanbod is nog te eenzijdig, dit wordt onder andere veroorzaakt door beperkend horeca beleid. Vooral de kapitaalkrachtige dertigers en veertigers gaan daarom zelden uit in Rotterdam en zoeken hun vertier in andere Europese steden, zoals Antwerpen, Brussel en Berlijn.
- Sport De LHBT-acceptatie bij reguliere sportverenigingen laat nog te wensen over. Het zou bijvoorbeeld mooi zijn als de prof-voetbal-organisaties een LHBT-fanclub zouden oprichten (zoals de Duitse Profvoetbalclubs bijna allemaal hebben).
- Veiligheid LHBT-ers worden nog regelmatig op een negatieve manier benaderd, soms zelfs op gewelddadige wijze. Onlangs werd zelfs een lesbisch stel aangevallen op het Stadhuisplein. Gelukkig slaat de community steeds meer de handen ineen om een front te vormen tegen LHBT-agressie en ervaren we hierbij volop steun van de gemeentepolitiek. Toch is nauwere samenwerking tussen de community en politiek noodzakelijk om tot een effectievere bestrijding van homofobie te komen. Voldoende opsporingscapaciteit en prioriteit binnen de driehoek draagt daaraan bij.

Speerpunten

- Horeca Een horeca en vergunningenbeleid dat oog heeft voor de seksuele diversiteit binnen de LHBT doelgroep.
- Sport Aandacht bij Rotterdam Sport en een duidelijke positie bij Rotterdam Sportsupport voor LHBTI-acceptatie
- Steun en ruimte om het jubileumjaar 2018 van Ketelbinkie en de LHBT-sport groots te vieren, ook in financiële zin.
- Veiligheid Nauwere samenwerking tussen de community en politie / justitie in de strijd tegen homofobie.

5. ZORG

Op het gebied van zorg identificeren wij twee voor ons belangrijk thema's: roze ouderen en psychische zorg.

Homoseksuele ouderen (55+, m/v) in de intramurale en extramurale ouderenzorg worden vaak geconfronteerd met vormen van discriminatie en uitsluiting. Roze ouderen voelen zich veelal niet geaccepteerd in hun zorgcentrum. Zelfstandig wonende roze ouderen voelen niet altijd de vrijheid om uit te komen voor hun seksuele voorkeur. In het algemeen blijkt homoseksualiteit een lastig te bespreken onderwerp voor zorgprofessionals en voor niet-roze én roze ouderen zelf. Uit verschillend onderzoek blijkt dat er in veel zorgorganisaties weinig aandacht is voor (zorg-) behoeften van homoseksuele ouderen. Professionals in de ouderenzorg gaan er over het algemeen automatisch vanuit dat mensen heteroseksueel zijn. Uit onderzoek blijkt dat slechts 54 procent van de roze ouderen tegenover medewerkers open is over de geaardheid. Wanneer er onvoldoende wordt aangesloten bij de ervaringen, behoeften en verwachtingen van ouderen, kan dit leiden tot een beperking van de functionele gedragingen, een verlaagd welbevinden en uiteindelijk een vermindering van kwaliteit van leven.

Een ander aandachtspunt is psychische zorg. Het risico op psychische klachten of aandoeningen van Rotterdammers uit de LHBT doelgroep is groter dan gemiddeld. Zeker daar waar de (zelf)acceptatie wordt bemoeilijkt door opvattingen over seksuele diversiteit in de directe omgeving, kan het niet vinden of te laat zoeken van hulp ervoor zorgen dat lichte psychische klachten onnodig verergeren en tot ernstiger problemen op verschillende gebieden leiden.

Successen

Dankzij verschillende Rotterdamse organisaties en samenwerkingsverbanden zoals IDEM, ROOR (Roze Ouderenzorg Organisaties Rotterdam), de verschillende Roze Salons, Humanitas, COC, Rainbowcity en Hang-out 010 is het urgentiebesef om acceptatie van homoseksualiteit in zorgcentra en verbetering van participatie van roze ouderen in een stad als Rotterdam vergroot. Bezoekers van The Hang Out 010 hadden tot medio 2016 toegang en advies op het gebied van psychische vragen en klachten.

Zo zijn er tal van initiatieven gestart als:

- Een roze maatjesproject
- Een training LHBT-sensitief werken voor alle sociale wijkteams in Rotterdam
- Vraagwijzers voor LHBT-specifieke vragen
- TransSupport biedt een veilige omgeving waar je kunt praten over alles wat te maken heeft met genderdysforie of transgenderisme.
- Holland BiCon, een evenement voor en door biseksuelen wordt in Rotterdam georganiseerd.

Knelpunten

- Zorg Er zijn veel (roze) initiatieven in Rotterdam, maar een portal voor coördinatie van LHBT-specifieke opvang en hulpverlening ontbreekt. Naast de inzet van vrijwilligers biedt de betaalde en professionele ondersteuning een duurzamer en stabielere basis voor succes.
- Ouderen Er is nog steeds een gebrek aan kennis over roze ouderen en respect voor oudere LHBT-ers bij zorgverleners. Verborgen eenzaamheid onder roze ouderen en gebrek aan intimiteit worden genoemd als knelpunten in de (roze) ouderenzorg. Er zijn (nog) geen roze zorgorganisaties (thuiszorg en intramuraal) in Rotterdam.
- Psychische zorg Bij een psychische hulpvraag van LHBT-ers wordt de oorzaak daarvan onvoldoende gesignaleerd. Bij een meerderheid van de behandelaren is er sprake van handelingsverlegenheid. "In januari 2017 doet The Hang-Out 010 een noodkreet over het gebrek aan gespecialiseerde hulpverlening aan lhbt-jongeren. The Hang-Out is een ontmoetingsplek waar lhbtjongeren in huiselijke setting bij elkaar kunnen komen. Medewerkers merken dat veel lhbtjongeren die in The Hang-Out komen met serieuze problemen kampen: sociaal isolement, zich thuis niet veilig voelen en ernstige psychische problemen. Voor hen blijkt er nauwelijks gespecialiseerde hulp voorhanden. Als reactie op de noodkreet van The Hang-Out, werpen vier fracties in de gemeenteraad de vraag op hoe de gemeente de hulpverlening voor kwetsbare lhbt-jongeren zo goed mogelijk kan inrichten."

Speerpunten

- Ouderen Twee speerpunten om het welbevinden en de kwaliteit van leven voor roze ouderen in Rotterdam te verhogen:
 - Opzetten van een Rotterdam-breed dekkende ketenzorg voor roze ouderen (met bestaande initiatieven en organisaties en nieuwe aanbieders) met een casemanager seksuele diversiteit voor 16-24 uur per week.
 - Meer (financiële) aandacht voor LHBT-sensitieve (sociale) opleidingen in de zorgsector en het maatschappelijk middenveld. Voor effectieve preventie en behandeling is het van belang dat er twee zaken worden georganiseerd

- Psychische zorg De gemeente Rotterdam kan op twee manieren bijdragen aan preventie en goede geestelijke gezondheidszorg voor LHBT-ers.
 - Door laagdrempelige toegang voor LBHT-ers met psychische klachten gericht op preventie en vergroten van zelfredzaamheid. Een online platform in combinatie met de mogelijkheid tot doorverwijzing naar preventieve en/of behandel mogelijkheden kan hier uitkomst bieden.
 - Door versterking van sensitiviteit voor en kennis van sekse-specifieke klachten bij hulpverleners in de 1e lijn (Huisartsen en POH) en in de Basis GGZ. Voor de Basis GGZ kunnen aanvullende modules bij reguliere geprotocolleerde behandeling van angst of stemmingsklachten worden ontwikkeld.